

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціальний інструмент. Скрипка

для студентів

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: перший (бакалаврський)
освітньої програми 025.00.04 «Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Процедура № 0483/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)

« _____ » _____ 2023 р.

Київ – 2023

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціальний інструмент. Скрипка

для студентів

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: перший (бакалаврський)
освітньої програми 025.00.04 «Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2500/22</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	<u>Жильцов</u> (прізвище, ім'я та по батькові)
« »	20 <u>22</u>

Київ – 2022

Розробник: Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Викладач: Завалко Катерина Володимирівна, професор кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

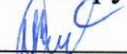
Протокол № 7 від «7» вересня 2022 року

Завідувач кафедри Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проєктної групи) 025.00.04 «Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

«07» вересня 2022 року

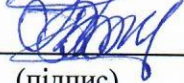
Гарант освітньо-професійної 025.00.04 «Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)»

(керівник проєктної групи) Віктор СПОДАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2022 року

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

На 20~~22~~/20~~24~~ н.р. (підпис) (Малуха М.О.), «28» 08 20~~22~~ р., протокол № 9
(ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7 / 750	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:		
обсяг кредитів	3	3
обсяг годин, в тому числі:	90	90
Лабораторні	60	60
самостійна робота	14	4
модульний контроль	6	6
семестровий контроль	10	20
форми семестрового контролю	залік	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування інструментально-виконавської компетентності та розвиток творчого потенціалу студента у процесі засвоєння навчального репертуару для скрипки; підготовка музикантів-спеціалістів, здатних до самостійної професійної діяльності: оркестрантів у симфонічних, камерних оркестрах, камерних виконавців у різноманітних ансамблях, а також викладачів початкових спеціалізованих мистецьких закладів.

Завдання навчальної дисципліни - виховання комплексу компетентностей студента.

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

	ЗК-5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК-7	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК-12	Здатність працювати автономно.
	ЗК-16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК-1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
	СК-2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
	СК-3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
	СК-4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
	СК-5	Здатність використовувати знання про сновні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
	СК-6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
	СК-7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
	СК-9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
	СК-10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
	СК-11	Здатність оперувати професійною термінологією.
	СК-12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
	СК-13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків

	СК-14	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
	СК-17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
	СК-18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. Програмні результати навчання

РН-1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
РН-3	Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності
РН-4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН-5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН-8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН-11	Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській, менеджерській практичній діяльності.
РН-12	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності; мати навички читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіти методами навчання гри на музичних інструментах; бути здатним організувати інструментальне музикування школярів у початкових мистецьких навчальних закладах;
- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;
- уміти самостійно вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;
- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіху.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, тем	Ус бо го	Розподіл годин між видами Робіт					
		Аудиторна:					Самос тійна
		Л е к ці ї	Се мі на ри	П ра кт и ч ні	Ла бо рат ор ні	Інд иві дуа льн і	
Змістовий модуль 1 Вивчення гам і етюдів – важлива і невід’ємна частина навчального процесу.							
Тема 1. Відпрацювання техніки штрихів та подвійних нот.	12				10		2
Тема 2. Етюди як проміжна ланка між вправами і п’єсами.	24				20		4
Модульний контроль	3						
Разом	39						
Змістовий модуль 2 Зростання виконавської майстерності у процесі вивчення поліфонічних творів. Поглиблення навичок читання з листа та вдосконалення оркестрової гри.							
Тема 2.1. Збагачення виконавських навичок і розширення кругозору під час роботи над поліфонічними творами.	24				20		4
Тема 2.2. Відпрацювання швидкої орієнтації в нотному тексті та тонке відчуття дій партнера в ансамблевій грі.	14				10		4
Модульний контроль	3						
Семестровий контроль	10						
Разом	51						
Усього за 3 семестр	90						
Змістовий модуль 3 Відпрацювання стильової різноманітності у п’єсах різного характеру.							
Тема 1. Робота над культурою звуку, вдосконаленням вібрації, інтонаційною точністю під час вивчення кантиленних п’єс.	22				20		2

Тема 2. Засвоєння правильної манери виконання рухливих і танцювальних п'єс.	10				10		
Модульний контроль	3						
Разом	35						
Змістовий модуль 4 Підготовка до виконання художніх музичних творів є основним призначенням і суттю музично-виконавської діяльності.							
Тема 1. Робота над звуковидобуванням, динамікою та штрихами.	10				10		
Тема 2. Робота над твором великої форми, осмислення форми та художнього образу.	22				20		2
Модульний контроль	3						
Семестровий контроль	20						
Разом	55						
Усього за 4 семестр	90						
Усього за 2 курс	180						

5. Програма навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент. Скрипка»

Змістовий модуль 1 (2 курс, 3 семестр)

Вивчення гам і етюдів – невід'ємна частина навчального процесу.

Тема 1.1. Вимоги, яким відповідають гами, вправи та етюди - це робота над опануванням простих і складних виконавських рухів, зосередження на техніці ігрового руху, відпрацювання його точності та швидкості на матеріалі, не обтяженому художніми завданнями. Три функції технічного матеріалу: 1) підготовча; 2) зміцнювальна; 3) виправляюча.

Робота над двома гаммами (мажор та паралельний мінор) у різних штрихових варіантах, арпеджіо, подвійними нотами.

Тема 1.2. Етюди є проміжною ланкою між вправами і п'єсами.

Вивчення етюдів сприяє плановому нагромадженню виконавських навичок, а також підготовляє техніку виконання конкретних художніх творів.

Основна література: 1, 3, 4, 6.

Змістовий модуль 2 (2 курс, 3 семестр)

Зростання виконавської майстерності у процесі вивчення поліфонічних творів. Поглиблення навичок читання з листа та вдосконалення оркестрової гри.

Тема 2.1. Збагачення виконавських навичок і розширення кругозору під час роботи над поліфонічними творами.

Засвоєння поліфонічних творів посилює вимогливість до якості гри, розширює художній світогляд, збагачує виконавські навички. Напрямок роботи з поліфонією - подолання труднощів специфічного скрипкового інтонування в мелодії без супроводу та виконання двох основних типів фактури: одноголосої мелодії та багатоголосої тканини. Відшліфування почуття ритму, спираючись не на формально показані сильні долі, а на живе відчуття дихання мелодії. Осмислення фразування. Виявлення в одноголосій мелодії захованої поліфонії, використовуючи для цього динаміку та агогіку, штрихові прийоми. Подолання труднощів при виконанні акордів, двоголосся, дотримуючись повноцінного звучання голосів.

Тема 2.2. Відпрацювання швидкої орієнтації в нотному тексті та тонке відчуття дій партнера в ансамблевій грі.

Виховання вміння самостійно розбирати нові твори, швидко орієнтуватися в тексті, дотримуючись відповідного темпу, враховуючи динаміку, фразування, художній зміст твору є однією з важливих сторін професійного розвитку виконавця. Самостійна робота над партією кожного ансамбліста. Поступове налагоджування в процесі цілеспрямованої роботи координації, синхронності, зіграності голосів. Систематична робота над чистотою інтонації в ансамблі, коригуючи власні слухові відчуття з відчуттями партнерів. Найважливіша риса ансамбліста – вміння слухати. Систематичне виховання в учасників ансамблю «почуття ліктя», вміння відчувати і передчувати творчі наміри партнера. Робота над грамотним підбором аплікатури та штрихів.

Відпрацювання умінь в Камерному оркестрі Інституту мистецтв на базі Навчальної лабораторії виконавської майстерності.

Основна література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 3 (2 курс, 4 семестр)

Відпрацювання стильової різноманітності у п'єсах різного характеру.

Тема 3.1. Відпрацювання культури «співу» на інструменті під час вивчення кантиленних п'єс.

Художня свобода та емоційна насиченість, технічна точність і невимушеність, рельєфне відтворення темпів, динаміки під час роботи над творами різного характеру.

Тема 3.2. Засвоєння правильної манери виконання рухливих і танцювальних п'єс. При виконанні п'єс віртуозно-романтичного характеру слід приділяти увагу легкості виконання, розвитку елементів імпровізаційності. Досягнення естрадної готовності виконавця - коли вже нема думок про технічні труднощі, втоми і напруження, а є повне зживання з музикою. Виконання двох різнохарактерних п'єс.

Основна література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 4 (2 курс, 4 семестр)

Підготовка до виконання художніх музичних творів є основним призначенням і суттю музично-виконавської діяльності.

Праця над художнім твором сприяє не лише правильному втіленню композиторського задуму, але й розкриттю індивідуальних особливостей студента. Вивчення художніх творів мобілізує творчі сили, стимулює оволодіння технікою гри, тому у їх засвоєнні важливою складовою є робота над технічним матеріалом. Необхідність дотримання основних етапів вивчення художніх творів. Знання особливостей стилю, жанру, розуміння структури форми, тонально-гармонічного плану; вміння визначити необхідні темпи, динаміку, агогіку. Формування у студента попереднього виконавського задуму.

Тема 4.1. Робота над звуковидобуванням, динамікою та штрихами.

Основна література: 1, 3, 5, 6.

Тема 4.2. Осмислення форми та художнього образу твору.

Основна література: 1, 3, 5, 6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Відвідування	1	3	30	30	30	3	30	30	30
Індивідуальні заняття	10	30	300	30	300	30	300	30	300
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	1	5	1	5
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25		25	1	25	1	25
Разом			365		365	-	360	-	360
Максимальна кількість балів:			730		720		720		720
Розрахунок коефіцієнта:		Усього за період роботи до заліку 730 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 7,3).				Усього за період роботи до екзамену 720 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 12); екзамен - 40 балів.			

6.2 Завдання для самостійної роботи студента

1. Самостійне опрацювання студентами науково-педагогічної та мистецтвознавчої літератури. Робота з навчальними посібниками, підручниками тощо. Самостійний пошук відповідної інформації в мережі Інтернет.
2. Робота з відповідним нотним матеріалом. Самостійний порівняльний аналіз стилів та форм відповідних музичних творів.
3. Відвідування концертів, прослуховування аудіо та відеозаписів.

№	Зміст завдання	Академічний контроль		Бали
1.	Систематичне самостійне опрацювання гам.	точність нотного тексту	1	5
		відповідність аплікатури	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуку	1	
		технічна вправність	1	
2.	Систематичне самостійне опрацювання етюдів та вправ.	точність нотного тексту	1	5
		відповідність аплікатури	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуку	1	
		художня виразність	1	
3.	Цілеспрямована самостійна робота з аналізу гри як підготовка до подальшої педагогічної діяльності	точність нотного тексту	1	5
		аналіз нотного тексту	1	
		аналіз аплікатури	1	
		підбір відповідної аплікатури	1	
		відтворення динамічних вказівок	1	
4.	Самостійний розбір нескладного твору. Самостійне опрацювання відповідної аплікатури та штрихів в оркестровій партії.	підбір засобів виразності	1	5
		підбір відповідних штрихів	1	
		відповідність штрихів	1	
		розуміння динаміки	1	
		художня виразність	1	
5.	Відпрацювання культури «співу» на інструменті під час вивчення кантиленних п'єс. Засвоєння правильної манери виконання рухливих і танцювальних п'єс.	точність нотного тексту	1	5
		відповідність аплікатури	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуку	1	
		художня виразність	1	

6.	Робота над дотриманням основних етапів вивчення художніх творів. Освоєння особливостей стилю, жанру, форми твору.	точність нотного тексту	1	5
		відповідність аплікатури	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуку	1	
		художня виразність	1	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
Модульний контроль 1		
Прослухування під час роботи в класі	повний обсяг виконання	7
	техніка виконання штрихів	6
	якість інтонації	6
	техніка виконання подвійних нот	6
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 2		
Прослухування під час роботи в класі	подолання труднощів виконання поліфонічної тканини оволодіння навичками читання з листа	15
		10
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 3		
Прослухування під час роботи в класі	знання тексту	8
	інтонаційна точність	8
	техніка виконання	9
Максимальна кількість балів		25
Модульний контроль 4		
Прослухування під час роботи в класі	дотримання основних етапів вивчення художніх творів розуміння форми твору робота над технічними труднощами	15
		10
Максимальна кількість балів		25

Дистанційне навчання передбачає складання модульного контролю у форматі відео-запису: концертмейстер заздалегідь готує запис супроводу, студент записує програму та самостійно завантажує її у папку, створену на гугл-диску.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік – 3 семестр – комплексне оцінювання за результатами роботи протягом навчального семестру.

Екзамен – 4 семестр – публічне виконання програми – 40 балів.

Дистанційне навчання передбачає складання екзамену у форматі відео-запису: концертмейстер заздалегідь готує запис супроводу, студент записує програму та самостійно завантажує її у папку, створену на гугл-диску.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Високий рівень виконання навчального матеріалу з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, агогічних відхилень, ритмічних конфігурацій та мелізмів, чисте, стабільне, технічне виконання музичного твору. Звук у всіх його проявах (динаміка, тембр, артикуляція, ритм) відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента відмінна. Відчуття форми і стилю твору; здатність до власної інтерпретації твору; високий рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Високий рівень виконання навчального матеріалу: виконання чисте, стабільне, технічне з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; належний рівень володіння штриховою технікою та звуком (динаміка, тембр, артикуляція, ритм). Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента на належному художньо-технічному рівні.

C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок. Виконання на належному художньо-технічному рівні з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів. Артикуляція відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента добра. Інтерпретація відповідає художньому змісту музичного твору (з елементами творчості).
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Посередній рівень виконання навчального матеріалу з неповним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; гра нестабільна, технічно недовершена, допускаються неточності нотного тексту. Артикуляція відповідає розкриттю музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності задовільне. Погане відчуття стилю твору; посередній рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь). Виконання навчального матеріалу на посередньому художньо-технічному рівні з неповним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; гра нестабільна, технічно недовершена. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності задовільне.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Низький рівень виконання навчального матеріалу: гра нестабільна, мають місце зупинки, «бруд» при відтворенні нотного тексту. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни. Низький рівень виконання навчального матеріалу: гра нестабільна, з зупинками та повторами складних

		фрагментів твору з недотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків; низький рівень володіння штриховою технікою та звуком. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне. Поверхневе виконання, недотримання стилю твору; низький рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.
--	--	--

Шкала відповідності оцінок за екзамен

Бали	Критерії
35 – 40	Студент продемонстрував досконале володіння музичним інструментом. Технічна майстерність на необхідному рівні. Складність програми відповідає вимогам. В грі присутнє відчуття стилю музики, що виконується. Гра стабільна, без текстових помилок.
29 – 34	Студент продемонстрував дуже добре володіння музичним інструментом. Допустив незначні випадкові технічні огріхи, які суттєво не впливають на загальну картину технічної майстерності. Складність програми відповідає вимогам. В грі присутнє відчуття стилю музики, що виконується. Гра відносно стабільна, проте мають місце незначні текстові неточності, які не порушують форми творів і не впливають на цілісне їх сприйняття.
25 – 29	Студент продемонстрував добрий рівень володіння музичним інструментом. Технічна майстерність добра, але допущені неточності у виконанні штрихів, нестабільна інтонація, не завжди якісне звуковидобування. Рівень складності програми відповідає вимогам, проте відчуття стилю, характеру музики та фразування не завжди логічне і переконливе. Мають місце деякі текстові неточності
19 – 24	Студент продемонстрував достатній рівень володіння музичним інструментом. Виявив недосконале володіння штриховою технікою, допустив багато інтонаційних неточностей, має проблеми з відтворенням складних ритмічних рисунків. Рівень складності програми середній або завищений щодо його виконавських можливостей. Розуміння стилю фрагментарне, фразування непереконливе. Використання динаміки і агогіки дещо хаотичне, непродумане. Артистизм невиразний. Виконання недостатньо стабільне. Текст відтворений з численними неточностями.
10 – 19	Студент продемонстрував посередній рівень володіння музичним інструментом. Виявив обмежені технічні можливості, слабку штрихову техніку і техніку виконання подвійних нот, акордів, нестабільне інтонування. Складність програми невисока. Не охоплена форма творів, нелогічне фразування. Мало використовує засоби

	художньої виразності – динаміку, агогіку. Артистизм не виявлений. Виконання програми нестабільне.
1 – 9	Виявлений низький рівень володіння інструментом. Неякісне звуковидобування, обмежене володіння штрихами. Фальшива інтонація. Значні проблеми з метроритмом. Складність програми недостатня, несформоване відчуття стилю, нерозуміння характеру музичних творів, невміння фразувати. Відсутній артистизм виконання. У тексті допущена велика кількість грубих помилок. Гра нестабільна.

7. Навчально-методична картка дисципліни

2 курс

Аудиторні (індивідуальні) заняття – 148 год. Модульний контроль - 12 год.

Семестровий контроль – 20 год.

3 семестр					4 семестр			
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Вивчення гам і етюдів – важлива і невід’ємна частина навчального процесу.		Зростання виконавської майстерності у процесі вивчення поліфонічних творів. Поглиблення навичок читання з листа та вдосконалення оркестрової гри.		Відпрацювання стильової різноманітності у п’єсах різного характеру.		Підготовка до виконання художніх музичних творів є основним призначенням і суттю музично-виконавської діяльності.	
К-сть балів за модуль	365		365		360		360	
Заняття №	1 - 10	11 - 30	31 – 50	51 – 60	1 - 20	21 – 30	31 - 40	41 – 60
Теми занять та кількість балів	Тема 1.1 Робота над двома гаммами (мажор і мінор), штрихи, арпеджіо, подвійні ноти.	Тема 1.2 Робота над етюдами на різноманітні види техніки.	Тема 2.1 Збагачення виконавських навичок і розширення кругозору під час роботи над поліфонічними творами.	Тема 2.2 Відпрацювання швидкої орієнтації в нотному тексті та тонке відчуття дій партнера в ансамблевій грі.	Тема 3.1 Відпрацювання культури «співу» на інструменті під час вивчення кантатних п’єс.	Тема 3.2 Засвоєння правильної манери виконання рухливих і танцювальних п’єс.	Тема 4.1 Робота над звуковидобуванням, динамікою та штрихами	Тема 4.2 Осмислення форми та художнього образу твору.
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	5	5		5		5
	1*30 = 30 10* 30 = 300		1*30 = 30 10* 30 = 300		1*30 = 30 10* 30 = 300		1*30 = 30 10* 30 = 300	
Види поточного контролю	Модульне контрольне прослуховування- 25 б.		Модульне контрольне прослуховування – 25 б.		Модульне контрольне прослуховування - 25 б.		Модульне контрольне прослуховування - 25 б.	
Усього	730				720			
Підсумковий контроль	Залік				Екзамен			
Коефіцієнт	Усього за період роботи до заліку - 730 балів (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта – 7,3).				Усього за період роботи до екзамену – 720 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 12,0); екзамен оцінюється в 40 балів.			

Орієнтовний репертуар

Гами і вправи:

1. Гржималі І. – Вправи в гамах.
2. Григорян А. – Гами і арпеджіо.
3. Коргуєв С. – Вправи у подвійних нотах.
4. Шевчик О. – Школа скрипкової техніки.
5. Шрадїк Г. – Вправи, т. II.

Етюдї:

1. Данкля Ш. – 50 щоденних етюдів-вправ.
2. Кайзер Г. – Етюдї (т.т. II, III).
3. Крейцер Р. – Етюдї.
4. Мазас Ф. – Етюдї (тт. I, II)
5. Роде П. – 24 капрїси.
6. Фїорїлло Ф. – 36 етюдів.
7. Вїбранї етюдї. Етюдї в позиціях / упорядник К. Фортунатов.

Полїфонїчні твори:

1. Телеман Г. – Фантазїї для скрипки соло.
2. Бах Й.-С. – Сонати і партити для скрипки соло.
3. Полїфонїчні твори для скрипки соло (збірник).

Твори великої форми:

1. Бах Й.-С. – Концерт мї мажор.
2. Брух М. – Концерт g-moll.
3. В'єтан А. – Концерт №
4. Віотті Дж. – Концерт №22, №24.
5. Гендель Г. – Сонати.
6. Кореллі А. – Сонати ля мажор, мї мїнор.
7. Крейцер Р. – Концерт №13.
8. Моцарт В.-А. – Концерти № №1,3,5.

П'єси зарубїжних авторів:

1. Бах Й.-С. – Арія, Жїга, Бурре, Сарабанда, (обр.Я. Хейфеца), Арія (обр. К. Фортунатова).
2. Бетховен Л. – Менует.
3. Верачїні Ф. – Сарабанда.
4. Венявський Г. – Куявяк, Мазурка, Легенда.
5. Гендель Г.-Ф. – Арія (обр. К.Мостраса).
6. Глюк Х. – Мелодїя.
7. Госсек Ф. – Жїга.
8. Давїд Ф. – Етюд.

9. Дакен А. – «Зозуля».
10. Дрдля Ф. – Серенада.
11. Еллертон Г. – Тарантелла.
12. Крейслер Ф. – Арія, «Муки кохання», Рондино на тему Бетховена, Граве, В темпі менуета.
13. Лауб Ф. – Канцонетта.
14. Массне Р. – Роздум.
15. Моцарт В.-А. – Адажіо.
16. Рубінштейн А. – Ауер Л. – Мелодія
17. Сен-Санс К. – «Лебідь» із сюїти «Карнавал тварин».
18. Форте Г.- Ельман М. – Пробудження.
19. Хачатурян А. – Ноктюрн.
20. Шер В. – «Метелики»
21. Шнітке А. – Сюїта в старовинному стилі.
22. Шуберт Ф. – «Бджілка».

П'єси українських авторів:

1. Барвінський В. – Гумореска на народні теми.
2. Вериківський М. – Пісня із «Української сюїти».
3. Жербін – Прелюд.
4. Зноско-Боровський О. – «Веселий танок».
5. Кос-Анатольський А. – Куявяк і Оберек із балету «Сойчине крило».
6. Косенко В. – «Мрії».
7. Левицький І. – «Дума про Нечая».
8. Лисенко М. – Елегія, Пряля.
9. Лятошинський Б. – Мелодія.
10. Людкевич С. – «Квочка».
11. Ревуцький Л. – Інтермеццо.
12. Сімович Р. – Колискова.
13. Скорик М. – Мелодія, Колискова, Вальс.
14. Солтис А. – «На полонині».
15. Фільц Б. – Аркан

1. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Auer L. Violin Playing As I Teach It / L. Auer., 1980. – 128 с.
2. Василевич М. Формування досвіду сценічної витримки виконавців-інструменталістів у системі професійної мистецької освіти / М.О. Василевич – Київ, 2016. – (Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції). 751 с.
3. Гуральник Н. П., Завалко К.В. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика / Н. П. Гуральник, К. В. Завалко. – Київ: К. : НПУ, 2005. – 144 с.
4. Стеценко В. Джерела скрипкового концерту / В. Стеценко. - К.: Музична Україна, 1980, - 79 с.
4. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – Київ: Музична Україна, 1977. – 55 с.
5. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – Ч.І - 170 с.
6. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Мистецтво, 1964. – Ч. II – 154 с.

8. Додаткові ресурси

- . Робоча навчальна програма з дисципліни.
- . Нотна література.
- . Література з питань інструментального виконавства.
- . Література з питань методики інструментального виконавства
- . Аудіо- та відеозаписи занять, концертних виступів видатних педагогів і виконавців.